

QUICK SCAN BESCHERMDE NATUUR

GNIPA Laag Soeren Hall, modificatie 4 en 5

(I.012573.01)

Toetsing aan de Nederlandse natuurwetgeving

In opdracht van: LieveenseCSO Milieu B.V.

Opgesteld door: D. Heijkers
Projectnr. Natuurbalans: 17-165
Projectnr. LieveenseCSO: 17F344
Datum: 18-9-2017

Colofon

© 2017 Natuurbalans - Limes Divergens BV / LievenseCSO Milieu B.V.

Tekst en samenstelling: Ing. D. Heijkers
Eindverantwoordelijk: Drs. G. Hoogerwerf
Projectnummer Natuurbalans: 17-165
Projectnummer LievenseCSO: 17F344

In opdracht van: LievenseCSO Milieu B.V.

Wijze van citeren: Heijkers, D., 2017. Quick scan beschermde natuur GNIPA Laag Soeren Hall, modificatie 4 en 5 (I.012573.01). Toetsing aan de Nederlandse natuurwetgeving. Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Natuurbalans - Limes Divergens BV noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Natuurbalans - Limes Divergens BV. Opdrachtgever vrijwaart Natuurbalans - Limes Divergens BV voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Natuurbalans - Limes Divergens BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

INHOUD

1	INLEIDING.....	5
2	BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP	7
2.1	Ingreeplocatie en onderzoeksgebied	7
3	ONDERZOEKSMETHODE.....	9
3.1	Bronnenonderzoek.....	9
3.2	Veldonderzoek	9
3.3	Opzet quick scan	9
4	TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING.....	11
4.1	Resultaten modificatie 4. Vervangen schema S-1248.....	11
4.1.1	Beschrijving ingreeplocatie.....	11
4.1.2	Beschrijving beschermde soorten	11
4.1.3	Negatieve effecten van de ingreep	13
4.1.4	Mitigerende maatregelen.....	13
4.1.5	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	13
4.2	Resultaten modificatie 5. Nieuwe toevoerleiding N-559-05-KR-xx.....	14
4.2.1	Beschrijving ingreeplocatie.....	14
4.2.2	Beschrijving beschermde soorten	15
4.2.3	Negatieve effecten van de ingreep	17
4.2.4	Mitigerende maatregelen.....	17
4.2.5	Toetsing aan de Wet natuurbescherming	17
5	TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	18
5.1	Ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden.....	18
5.2	Mogelijke effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied	18
5.2.1	Effecten op kwalificerende habitattypen	18
5.2.2	Effecten op kwalificerende broedvogelsoorten	19
5.2.3	Effecten op kwalificerende habitatsoorten	20
5.3	Toetsing Natuurbeschermingswet	20
6	BEOORDELING NATUURNETWERK NEDERLAND	21
7	CONCLUSIES	22
7.1	Consequenties natuurwetgeving	22
7.2	Mitigerende maatregelen	22
7.3	Aanbevelingen	22
7.4	Samenvatting	23
7.5	Vervolgonderzoek	23
8	BRONNEN	24

1 INLEIDING

Aanleiding

Voor renovatie van het regionale gastransportnet heeft N.V. Nederlandse Gasunie het Gasunie Network Improvement Program (GNIP) ontwikkeld. Binnen dat programma zijn werkzaamheden voorzien aan GNIPA Laag Soeren Hall. Hier worden een aantal modificaties uitgevoerd. Voorliggende rapportage heeft betrekking op de volgende twee modificaties:

- Modificatie 4 Vervangen schema S-1248
- Modificatie 5 Nieuwe toevoerleiding N-559-05-KR-xx GOS N-098 Mayr Melnhof

Uitvoering van deze werkzaamheden kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming¹ (Wnb) en tot aantasting van het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS).

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid en vergunbaarheid van de voorgenomen ingreep dient een actueel en volledig beeld te bestaan van het voorkomen van beschermde natuurwaarden binnen de invloedsfeer van de ingreep. Aan de hand daarvan dient de voorgenomen ingreep getoetst te worden aan de bepalingen in de Wnb en dient nagegaan te worden of de ingreep past binnen het beleid voor het NNN.

Opdrachtformulering

Op verzoek van LieveenseCSO Milieu B.V. heeft Natuurbalans - Limes Divergens BV een quick scan uitgevoerd waarbij de volgende onderdelen aan bod zijn gekomen:

- de verspreiding van beschermde soorten en habitattypen binnen de invloedsfeer van de ingreep;
- de verplichtingen die bij realisatie van de voorgenomen ingreep voortvloeien uit de bepalingen in de Wnb en het NNN.

Doelstelling

De quick scan heeft als doel de impact van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden vast te stellen, om zo te kunnen bepalen welke mitigerende en/of compenserende maatregelen getroffen dienen te worden en of een ontheffing of vergunning noodzakelijk is. Het natuuronderzoek voldoet aan de eisen zoals deze zijn vastgelegd in de specificatie CSK-14-N "Natuuronderzoek" (N.V. Nederlandse Gasunie, 2015).

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft ligging en begrenzing van de ingreeplocatie en gaat in op de voorgenomen ingreep. In hoofdstuk 3 volgen opzet en uitvoering van het voorliggende onderzoek. In hoofdstuk 4 en 5 wordt de voorgenomen ingreep getoetst aan de Wet natuurbescherming, respectievelijk toetsing van soorten en van gebieden. In hoofdstuk 6 worden de effecten op het NNN beoordeeld. In hoofdstuk 7 worden de belangrijkste conclusies op een rij gezet.

¹ De Wet natuurbescherming is per 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

2 BESCHRIJVING VOORGENOMEN INGREEP

2.1 INGREEPLOCATIE EN ONDERZOEKSGBIED

De werkzaamheden hebben betrekking op twee modificaties binnen de bebouwde kom van Eerbeek, gemeente Brummen (zie figuur 1). Per modificatie zijn de volgende werkzaamheden voorzien:

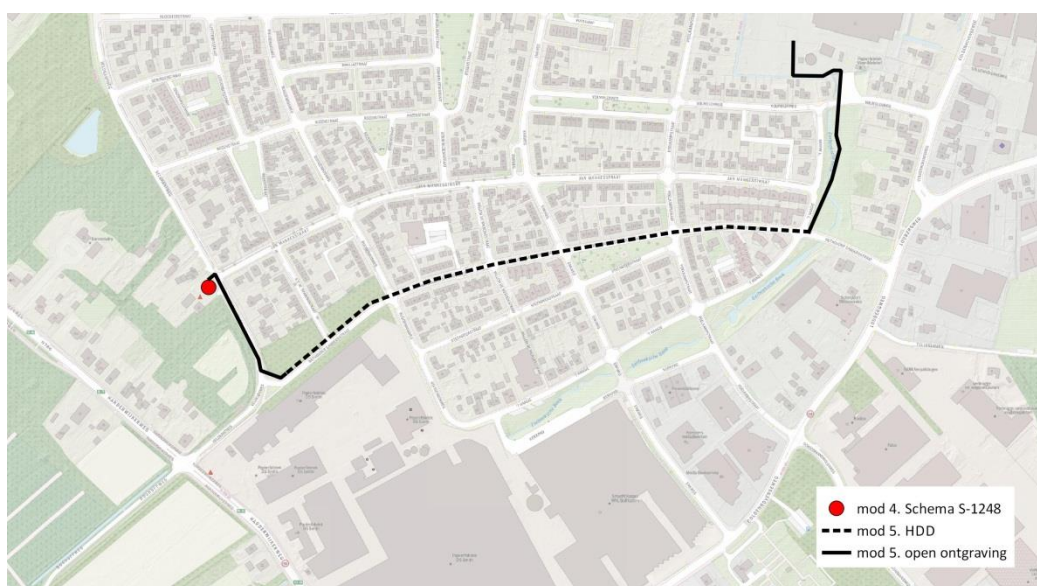
Modificatie 4. Vervangen schema S-1248

- Vervangen schema S-1248 GOS Eerbeek
- Schema verplaatsen binnen het bestaande hekwerk GOS N-248 Eerbeek
- Aansluiten nieuwe toevoerleiding Gos N-098 Mayr melnhof
- Ontmantelen DN150 leidingsectie N-559-34-KR-001 (ca 30 meter)
- Nieuwbouw KB-isolatiekoppeling DN200 in uitgaande leiding GOS richting aangeslotene
- Nieuwbouw KB-isolatiekoppeling DN100 in leiding N-559-05-KR-xxx
- Afwerken schema conform LD 13.3 I.012573.01-ALG Laag Soeren Hall afwerking schema's rev. 8-6-2017
- Verwijderen / ontmantelen van leidingdelen en afsluiterschema S-1248 GOS Eerbeek

Modificatie 5. Nieuwe toevoerleiding N-559-05-KR-xx GOS N-098 Mayr Melnhof

- Nieuwbouw DN100 leidingsectie tussen schema S-1248 GOS Eerbeek en schema S-1098 GOS Mayr Melnhof.
- Een deel van de leiding wordt aangelegd in open ontgraving en een deel d.m.v. een gestuurde boring (HDD), zoals te zien in de figuur.

Voorzien is om de werkzaamheden uit te voeren vanaf het derde kwartaal van 2018.

Figuur 1. Ligging van de modificaties in Eerbeek.

3 ONDERZOEKSMETHODE

3.1 BRONNENONDERZOEK

Voor het onderzoek zijn archiefgegevens verzameld van beschermde planten en dieren in de omgeving van de ingreeplocatie. In de eerste plaats is hiervoor de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze databank bevat waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. De NDFF-aanvraag is gedaan in augustus 2017 en bevat alle waarnemingen van beschermde soorten over de afgelopen 10 jaar.

3.2 VELDONDERZOEK

Op 29 augustus 2017 is de ingreeplocatie door een ecooloog van Natuurbalans - Limes Divergens onderzocht op het actuele voorkomen van beschermde soorten. Aan de hand van de aanwezige biotopen is ingeschat welke functie de ingreeplocatie vervult voor beschermde soorten. Aanvullend is op basis van uitvoerige kennis over ecologie en landelijke verspreiding van beschermde soorten bepaald of het voorkomen van andere beschermde soorten verwacht kan worden en of nader onderzoek noodzakelijk is.

3.3 OPZET QUICK SCAN

Toetsing aan de Wet natuurbescherming: onderdeel soortenbescherming

Door middel van een effectanalyse wordt onderzocht of de voorgenomen ingreep leidt tot negatieve effecten op beschermde soorten. Daarbij wordt in de Wnb onderscheid gemaakt in drie beschermingsregimes:

- 1) Soorten Vogelrichtlijn (§ 3.1 Wnb): alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.
- 2) Soorten Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb): alle soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het Verdrag van Bern en bijlage II van het Verdrag van Bonn.
- 3) Andere soorten (§ 3.3 Wnb): alle soorten die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden met uitzondering van vrijstellingen.

Indien uit de effectanalyse blijkt dat er een kans is op overtreding van verbodsbepalingen uit de Wnb zijn vervolgstappen nodig:

- a) Treffen van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen.
- b) Werken volgens een goedgekeurde gedragscode.
- c) Aanvragen van een ontheffing van de Wnb.

a. Treffen van maatregelen

Door het treffen van maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen, verminderd of hersteld. Daarbij kan het gaan om mitigerende maatregelen (voorkomen of verminderen van effecten of herstel op de locatie van handeling) of om compenserende maatregelen (herstel of verbetering op een andere locatie).

b. Werken volgens goedgekeurde gedragscode

Handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting leiden niet tot overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 indien deze handelingen aantoonbaar worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode. In dat geval is geen ontheffing nodig.

c. Ontheffing Wnb ten aanzien van beschermde soorten

Kan overtreding van verbodsbepalingen - ondanks voorgaande stappen - niet geheel worden voorkomen en geldt er geen vrijstelling, dan is ontheffing van de verbodsbepalingen nodig. Een ontheffing kan uitsluitend worden verleend onder de volgende voorwaarden:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een wettelijk belang.
3. Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van beschermde soorten.

Toetsing aan de Wet natuurbescherming: onderdeel gebiedsbescherming

Door middel van een voortoets wordt bepaald of er voor de voorgenomen ingreep een vergunningplicht geldt ex artikel 2.7 van de Wnb. In de voortoets worden de volgende vragen beantwoord:

1. Ligt een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep?
2. Wat zijn de mogelijke negatieve effecten van de voorgenomen ingreep op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied in kwestie?
3. Kan de ingreep, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied:
 - a. de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied verslechteren?
 - b. een (significant) verstorend effect hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen?

Uiteindelijk wordt in voorliggende quick scan een antwoord gegeven op de vraag of een vergunning op de Wnb vereist is en zo ja, middels welke toets een verlening daarvan dient te worden beoordeeld; een *verstorings- of verslechteringstoets* of een *passende beoordeling*.

Indien mitigerende of compenserende maatregelen nodig zijn om schade te verzachten of te compenseren, houdt dat per definitie in dat er een kans is op negatieve effecten. In dat geval dient voor uitvoering van de ingreep een vergunning aangevraagd te worden.

Beoordeling Natuurnetwerk Nederland

Bij ingrepen in de NNN geldt de 'nee, tenzij'-benadering. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in beginsel niet toegestaan zijn als daardoor de wezenlijke kenmerken of waarden van een gebied binnen de NNN significant wordt aangetast. De ingreep kan alleen plaatsvinden als er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang. In dat geval dienen de negatieve effecten gemitigeerd worden.

Voor het bepalen van de effecten op het NNN worden de volgende stappen doorlopen:

1. Vindt de voorgenomen ingreep plaats binnen de begrenzing van het NNN?
2. Is er een kans op significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN?
3. Zo ja, zijn er maatregelen mogelijk om negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden te voorkomen.

4 TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

4.1 RESULTATEN MODIFICATIE 4. VERVANGEN SCHEMA S-1248

4.1.1 Beschrijving ingreeplocatie

Schema S-1248 bevindt zich binnen het hekwerk rond GOS N-248 Eerbeek. Foto 1 toont de situatie ter plaatse. Het schema zelf bevindt zich aan de voorkant van het terrein in een open deel met gras. Het terrein achter de gebouwtjes bestaat overwegend uit een sparrenbos dat aansluit op bossen buiten de omheining.

Foto 1. Zicht op schema S-1248 op het terrein van GOS Eerbeek.

4.1.2 Beschrijving beschermde soorten

Vaatplanten

De NDFF bevat geen waarnemingen van beschermde planten op de ingreeplocatie. Mede op basis van expert judgement worden deze daar ook niet verwacht, omdat de ter plaatse heersende omstandigheden (bestrating, perkbeplanting en dicht sparrenbos) niet geschikt zijn om als groeiplaats voor beschermde soorten te fungeren.

Vleermuizen

De NDFF bevat diverse waarnemingen van vleermuizen in Eerbeek. Voor het ruime merendeel gaat het om waarnemingen van gewone dwergvleermuis. Laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn incidenteel waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële verblijfplaatsen aangetroffen op de ingreeplocatie. Bomen op het terrein bevatten geen holten die geschikt zijn voor vleermuizen. De gebouwtjes zijn niet gecontroleerd, aangezien die intact blijven.

De ingreeplocatie is ook niet te bestempelen als essentieel foerageergebied; vergelijkbaar habitat is volop in de directe omgeving aanwezig.

Grondgebonden zoogdieren

De NDFF bevat waarnemingen van diverse zoogdieren in de omgeving, waaronder de beschermde soorten boommarter, das en eekhoorn. Op basis van het veldbezoek kan gesteld worden dat de ingreeplocatie geen belangrijk onderdeel uitmaakt van het leefgebied van streng beschermde soorten. Vaste rust- of voortplantingsplaatsen van das of boommarter zijn niet aanwezig op de ingreeplocatie. Nesten van eekhoorn kunnen niet geheel worden uitgesloten in het sparrenbos aan de achterzijde van het GOS terrein, maar dat bos blijft nagenoeg intact. Er wordt slechts één boom gekapt. Negatieve effecten op zoogdieren als gevolg van de werkzaamheden zijn niet aan de orde.

Broedvogels

Potentieel geschikte broedlocaties voor vogels zijn aanwezig in het bos aan de achterzijde en in de gesnoeide dennen aan de voorzijde van het terrein.

Nesten die ook buiten het broedseizoen vallen onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' (jaarrond beschermde nesten), zijn niet aanwezig binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep.

Reptielen

Uit de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn archiefwaarnemingen bekend van hazelworm en ringslang.

Waarnemingen van hazelworm zijn afkomstig uit de bossen ten westen van de Harderwijkerweg, op enkele honderden meters afstand van de ingreeplocatie. In deze bossen aan de rand van de Veluwe komt de soort ruim verspreid voor. De ingreeplocatie is op basis van aanwezige vegetaties (dicht sparrenbos met nauwelijks ondergroei, gras en bestrating) en de ongunstige expositie (bosrand ligt op het noorden) niet aan te merken als belangrijk leefgebied voor hazelworm.

Ringslang is bekend uit de omgeving van de Eerbeekse beek. Vanwege de ruime afstand tot open water en het ontbreken van broeihopen is aanwezigheid van deze soort op de ingreeplocatie niet te verwachten.

Aangenomen kan worden dat de ingreeplocatie geen belangrijk onderdeel uitmaakt van het leefgebied van reptielen.

Amfibieën

Op de ingreeplocatie en in de directe omgeving ervan ontbreekt open water. Mede vanwege het ontbreken van waarnemingen van streng beschermde amfibiesoorten in de omgeving (bron: NDFF) is er geen kans op aanwezigheid van streng beschermde amfibieën.

Vissen

Aangezien open water ontbreekt op de ingreeplocatie, is er geen kans op aanwezigheid van beschermde vissen.

Ongewervelden

Van beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelden zijn geen populaties bekend op de ingreeplocatie en deze worden er ook niet verwacht. Reden daarvoor is dat de habitatkwaliteit ter plaatse van de ingreeplocatie van marginale kwaliteit is, waardoor de locatie geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde ongewervelden. De gunstige staat van instandhouding van beschermde ongewervelden komt niet in gevaar.

4.1.3 Negatieve effecten van de ingreep

Gedurende het broedseizoen kan het rooien van bomen, struiken en hagen leiden tot beschadiging van nesten van broedende vogels.

4.1.4 Mitigerende maatregelen

Broedvogels

- Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als alternatief kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dit kan door het rooien van bomen en perkbeplanting en het zeer kort houden van overige vegetaties. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op de ingreeplocatie, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

4.1.5 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van beschermde soorten worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

4.2 RESULTATEN MODIFICATIE 5. NIEUWE TOEVOERLEIDING N-559-05-KR-XX

4.2.1 Beschrijving ingreeplocatie

De nieuwe leiding wordt aangelegd tussen schema S-1248 bij GOS Eerbeek en schema S-1098 bij GOS Mayr Melnhof. Het leidingtracé ligt geheel binnen de bebouwde kom van Eerbeek waar het grotendeels samenvalt met enkele straten. Daarnaast wordt een groenstrook/speelveld gepasseerd, evenals twee kleine sparrenbosjes. Figuur 2 geeft een goed beeld van de ligging. Foto 2 en 3 tonen de situatie ter plaatse.

Figuur 2. Ligging van het leidingtracé (ter plaatse van de stippellijn wordt de leiding aangelegd middels een gestuurde boring, ter plaatse van de doorgetrokken lijn middels open ontgraving).

Foto 2. Bosjes naast de Wethouder Sandersstraat.

Foto 3. Groenstrook ten zuiden van de Volmolenweg.

4.2.2 Beschrijving beschermde soorten

Vaatplanten

De NDFF bevat geen waarnemingen van beschermde planten op de ingreeplocatie. Mede op basis van expert judgement worden deze ook niet verwacht, omdat de ter plaatse heersende omstandigheden (bestrating, sparrenbosjes, intensief beheerde speelweide) niet geschikt zijn om als groeiplaats voor beschermde soorten te fungeren.

Vleermuizen

De NDFF bevat diverse waarnemingen van vleermuizen in Eerbeek. Voor het ruime merendeel gaat het om waarnemingen van gewone dwergvleermuis. Laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis zijn incidenteel waargenomen.

Op de ingreeplocatie zelf zijn geen potentiële verblijfplaatsen aanwezig. De bomen op het leidingtracé (rond de speelweide en in de sparrenbosjes) bevatten geen holten die geschikt zijn voor vleermuizen. Ook is de ingreeplocatie niet te bestempelen als essentieel foerageergebied; vergelijkbaar habitat is volop in de directe omgeving aanwezig.

Grondgebonden zoogdieren

De NDFF bevat waarnemingen van diverse zoogdieren uit de omgeving van de leidingstrook, waaronder de beschermde soorten boomarter, das en eekhoorn. Op basis van het veldbezoek kan gesteld worden dat de ingreeplocatie geen belangrijk onderdeel uitmaakt van het leefgebied van deze soorten.

Vaste rust- of voortplantingsplaatsen van das of boomarter zijn niet aanwezig op de ingreeplocatie.

Nesten van eekhoorn kunnen niet geheel worden uitgesloten in de sparrenbosjes grenzend aan de Wethouder Sandersstraat. Die bosjes blijven echter nagenoeg onaangetast. Kap van bomen is beperkt tot een hoek van het bos rond het uittredepunt van de gestuurde boring, nabij de kruising Wethouder Sandersstraat en de Veldkantweg. Tijdens het veldbezoek zijn in deze hoek van het bos geen nesten van eekhoorn aangetroffen. Aangezien het overgrote deel van het bos intact blijft, zijn negatieve effecten op potentieel leefgebied van eekhoorn niet aan de orde.

Broedvogels

Potentieel geschikte broedlocaties voor vogels zijn aanwezig in de bosjes die grenzen aan de Wethouder Sandersstraat, evenals in bomen en struweel in de groenstrook rond de Eerbeekse Beek.

Nesten die ook buiten het broedseizoen vallen onder de definitie van 'voortplantingsplaats of rustplaats' (jaarrond beschermde nesten), zijn niet aanwezig binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep.

Reptielen

Uit de directe omgeving van de ingreeplocatie zijn archiefwaarnemingen bekend van hazelworm en ringslang.

Waarnemingen van hazelworm zijn afkomstig uit de bossen ten westen van de Harderwijkerweg, op enkele honderden meters afstand van de ingreeplocatie. In deze bossen aan de rand van de Veluwe komt de soort ruim verspreid voor. De ingreeplocatie is op basis van aanwezige vegetaties (bestrating, sparrenbosjes, speelweide en bestrating) niet aan te merken als belangrijk leefgebied voor hazelworm.

Ringslang is bekend uit de omgeving van de Eerbeekse beek ten westen van Eerbeek. Uit het dorp zelf zijn geen waarnemingen bekend. Vanwege het ontbreken van broeihopen enerzijds en de ligging van het leidingtraject in de bebouwing van Eerbeek anderzijds, is ringslang niet op de ingreeplocatie te verwachten.

Aangenomen kan worden dat de ingreeplocatie geen belangrijk onderdeel uitmaakt van het leefgebied van reptielen.

Amfibieën

Op de ingreeplocatie en in de directe omgeving ervan ontbreken, geïsoleerde wateren, zoals poelen. Open water is beperkt tot de Eerbeekse Beek, die voor streng beschermde amfibieën geen geschikt voortplantingshabitat vormt.

Vissen

Tussen de Volmolenweg en de Wethouder Sandersstraat kruist het leidingtracé de Eerbeekse Beek. Deze beek vormt ten westen van Eerbeek het leefgebied van de beschermde beekprik. Op die locatie, op circa 1 kilometer stroomopwaarts van de ingreeplocatie, zijn enkele waarnemingen bekend van beekprik (bron: NDFF). Ter plaatse van het leidingtracé is de beek smal, ondiep en heeft een zandige bodem (zie foto 2). Op basis van de ruime afstand tot het bekende leefgebied, en de aanwezigheid van een lang overkluisd deel tussen het leefgebied en de ingreeplocatie, is beekprik op de ingreeplocatie niet te verwachten.

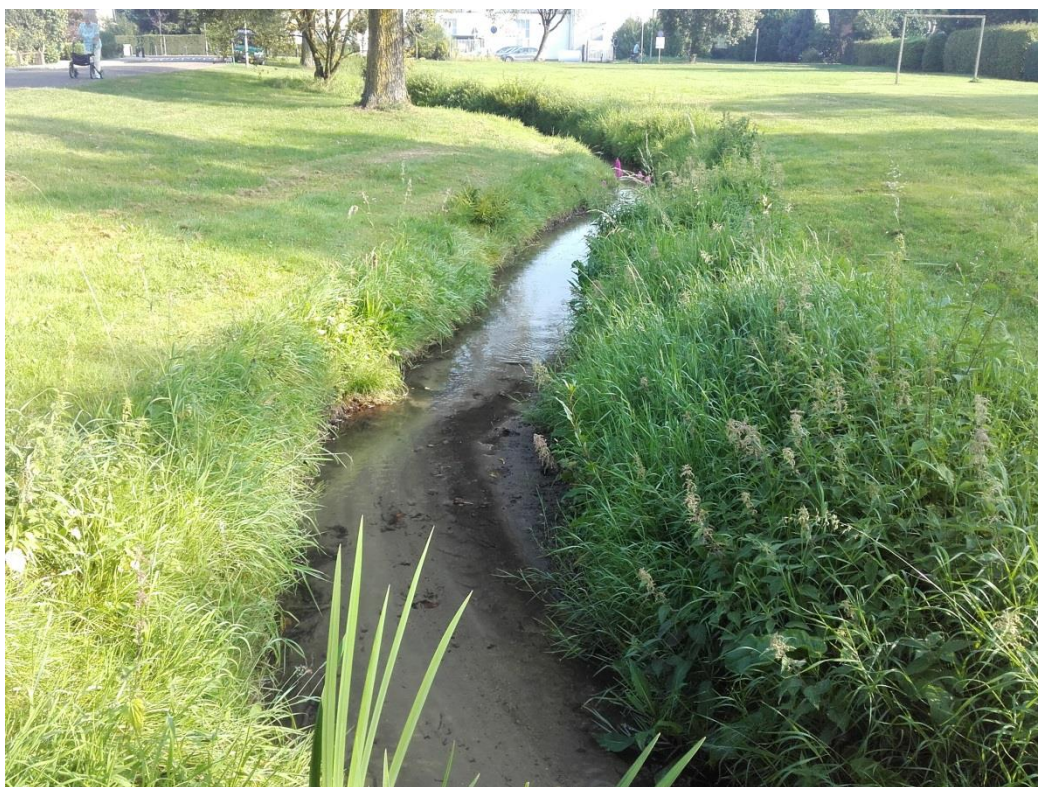

Foto 2. Eerbeekse Beek ter hoogte van de kruising met het leidingtracé.

Ongewervelden

Van beschermde dagvlinders, libellen of overige ongewervelden zijn geen populaties bekend op de ingreeplocatie en deze worden er ook niet verwacht. Reden daarvoor is dat de habitatkwaliteit ter plaatse van de ingreeplocatie van marginale kwaliteit is, waardoor de locatie geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van beschermde ongewervelden. De gunstige staat van instandhouding van beschermde ongewervelden komt niet in gevaar.

4.2.3 Negatieve effecten van de ingreep

Gedurende het broedseizoen kan het rooien van bomen, struiken en hagen leiden tot beschadiging van nesten van broedende vogels.

Daarnaast leiden de werkzaamheden tijdelijk tot enige verstoring van de Eerbeekse Beek, die verderop het leefgebied vormt van beekprik. Negatieve effecten worden echter niet verwacht vanwege de ruime afstand tot het bekende leefgebied, het tijdelijke karakter van de ingreep en de beperkte omvang ervan (max. 7,5 m afdamming/vergraving). Aangezien op dit traject ook nauwelijks andere vissen worden verwacht, is het treffen van maatregelen ten aanzien van vissen niet nodig.

4.2.4 Mitigerende maatregelen

Broedvogels

- Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als alternatief kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dit kan door het rooien van bomen en perkbeplanting en het zeer kort houden van overige vegetaties. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op de ingreeplocatie, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

4.2.5 Toetsing aan de Wet natuurbescherming

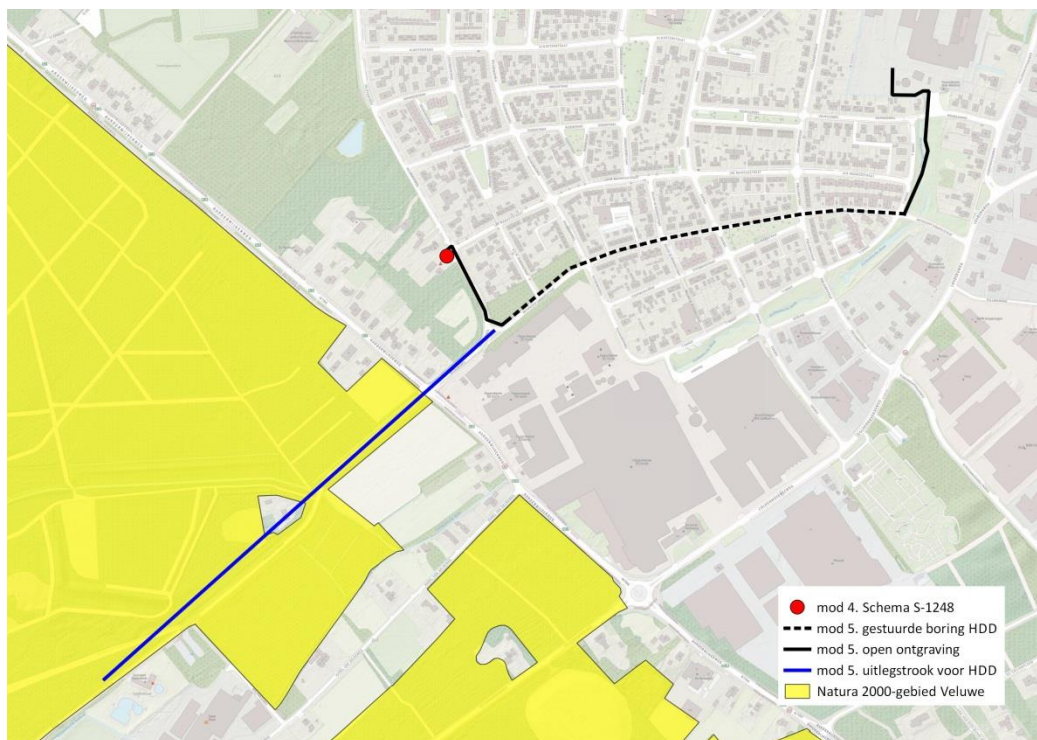
Verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van beschermde soorten worden niet overtreden, mits de voorgestelde mitigerende maatregelen worden getroffen. Een ontheffing van de Wnb is daarmee niet aan de orde. Vervolgonderzoek is niet noodzakelijk.

5 TOETSING WET NATUURBESCHERMING: ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het Natura 2000-gebied Veluwe ligt binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Een voortoets is nodig om te kunnen beoordelen of er een kans is op negatieve effecten. In de volgende paragrafen worden de resultaten van de voortoets beschreven. Voor kwalificerende habitattypen en soorten wordt aangegeven of er negatieve effecten worden verwacht en zo ja, of er een kans is op significante effecten.

5.1 LIGGING TEN OPZICHTE VAN NATURA 2000-GEBIEDEN

De ingreeplocatie ligt dicht bij de grens van het Natura 2000-gebied Veluwe. In figuur 3 is de precieze ligging weergegeven. Te zien is dat het nieuwe leidingtracé geheel buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied is gelegen. Alleen de tijdelijke uitlegstrook van de leiding, die nodig is voor de gestuurde boring, valt binnen de begrenzing.

Figuur 3. Ligging van de ingreeplocatie ten opzichte van Natura 2000-gebied Veluwe. Het betreft zowel Vogelrichtlijn- als Habitatrichtlijngebied.

5.2 MOGELIJKE EFFECTEN OP DE INSTANDHOUDINGSDOELEN VAN HET NATURA 2000-GEBIED

5.2.1 Effecten op kwalificerende habitattypen

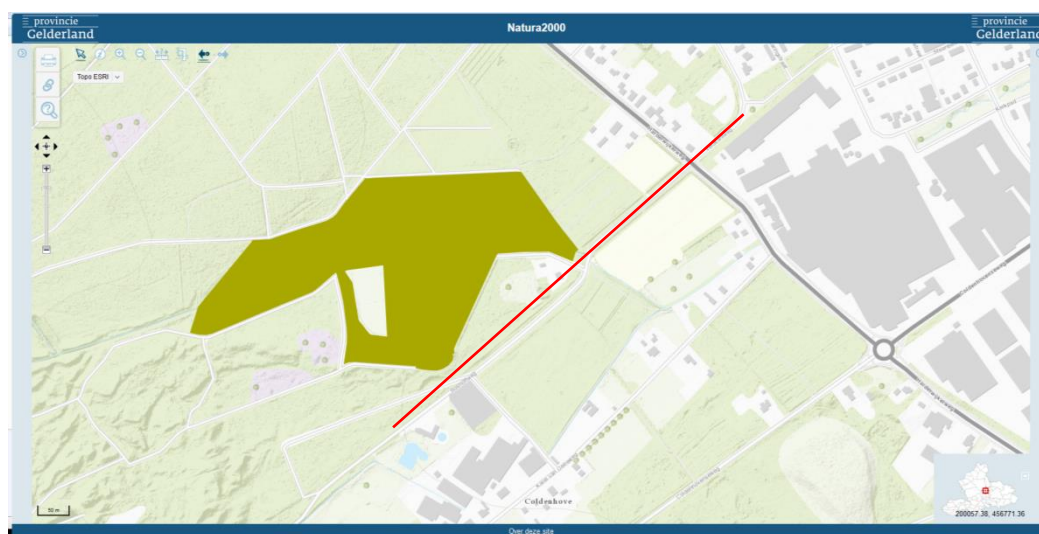
Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen voor een groot aantal beschermde habitattypen. Uitgaande van de Habitattypenkaart (bron: provincie Gelderland, viewer Natura2000) komt nabij de ingreeplocatie een habitatype voor, namelijk H9190 Oude eikenbossen. De begrenzing van dit habitatype ten opzichte van de uitlegstrook is weergegeven in figuur 4.

Fysieke aantasting van beschermde habitattypen wordt niet verwacht, aangezien deze niet aanwezig zijn ter plaatse van de ingreep. Gezien de korte afstand tot het habitatype dient hier wel rekening mee gehouden te worden.

Effecten van stikstofuitstoot (NO_x) en -depositie op stikstofgevoelige habitats worden gezien de aard en duur van de werkzaamheden als nihil ingeschat.

Bij het vaststellen van het tracé voor de uitlegstrook dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van het habitatype Oude eikenbossen. Het tracé dient hier buiten te blijven. In dat geval leidt de voorgenomen ingreep niet tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van kwalificerende habitattypen.

Figuur 4. Begrenzing van het beschermde habitatype H9190 Oude eikenbossen (groen vlak) ten opzichte van de uitlegstrook die is weergegeven als rode lijn (bron: viewer Provincie Gelderland, kaart Natura2000).

5.2.2 Effecten op kwalificerende broedvogelsoorten

De Veluwe is aangewezen voor een aantal kwalificerende broedvogelsoorten. Voor twee soorten, wespandief en zwarte specht, vormt de omgeving van de ingreeplocatie potentieel geschikt biotoop. Broedbiotoop voor overige kwalificerende soorten is niet aanwezig nabij de uitlegstrook.

De werkzaamheden ten behoeve van de uitlegstrook leiden tot een lichte mate van verstoring in de omgeving van de ingreeplocatie. De negatieve gevolgen daarvan op kwalificerende broedvogelsoorten zijn echter te verwaarlozen, en wel om de volgende redenen:

- De werkzaamheden die gepaard gaan met de uitlegstrook zijn kortdurend en kleinschalig van aard. Aantasting van bos is niet aan de orde.
- De uitlegstrook bevindt zich direct naast de Boshoffweg, waardoor deze omgeving reeds onderhevig is aan verstoring door auto- en fietsverkeer. De kwaliteit van het bos als broedbiotoop voor verstoringgevoelige broedvogels is hier marginaal. Aangezien er geen werkzaamheden plaatsvinden met een hoge geluidsbelasting, is extra verstoring als gevolg van de tijdelijke werkzaamheden te verwaarlozen.

5.2.3 Effecten op kwalificerende habitatsoorten

De Veluwe is aangewezen voor zeven habitatsoorten, zoals vermeld in tabel 1. Het merendeel van deze soorten is bekend van gebieden op ruime afstand van de uitlegstrook. Alleen beekprik is bekend uit de buurt, namelijk uit de Eerbeekse Beek. Deze loopt circa 150 m ten zuiden van de uitlegstrook. De ingreeplocatie zelf maakt geen onderdeel uit van het leefgebied. Daarmee leidt de ingreep niet tot negatieve effecten op kwalificerende habitatsoorten.

Tabel 1. Overzicht van habitatsoorten waarvoor het Natura 2000-gebied Veluwe is aangewezen.

Habitatsoort	Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie	Aanwezig rond de ingreeplocatie (bron NDFF)
H1042 - Gevlekte witsnuitlibel	>	>	>	nee
H1083 - Vliegend hert	>	>	>	nee
H1096 - Beekprik	>	>	>	ja
H1163 - Rivierdonderpad	>	=	>	nee
H1166 - Kamsalamander	=	=	=	nee
H1318 - Meervleermuis	=	=	=	nee
H1831 - Drijvende waterweegbree	=	=	=	nee

5.3 TOETSING NATUURBESCHERMINGSWET

Het tracé van de nieuwe leiding ligt geheel buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied Veluwe. Alleen de uitlegstrook voor de gestuurde boring valt er binnen. Door middel van een voortoets is bepaald of er een kans is op negatieve effecten op kwalificerende habitattypen en -soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Uit de voortoets blijkt dat een kans op een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Veluwe is uitgesloten, op voorwaarde dat de uitlegstrook buiten de begrenzing van het habitatype Oude eikenbossen wordt gehouden. In dat geval is leiden de werkzaamheden niet tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb ten aanzien van gebiedsbescherming.

6 BEOORDELING NATUURNETWERK NEDERLAND

De nieuwe leiding komt geheel buiten de begrenzing van het NNN te liggen, dat in Gelderland het Gelders natuurnetwerk (GNN) wordt genoemd. Alleen de tijdelijke uitlegstrook voor de gestuurde boring komt deels binnen het GNN te liggen, zoals te zien in figuur 5. Werkzaamheden die daar plaatsvinden zijn echter zeer kleinschalig van aard. De aanlegwerkzaamheden duren kort en er is geen sprake van grondverzet of boskap. En zoals in de vorige hoofdstukken is uiteengezet, heeft de ingreep geen negatieve effecten op beschermde flora en fauna. Er is bij realisatie van de ingreep dan ook geen kans op aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Verdere toetsing is niet nodig.

Figuur 5. Ligging van de uitlegstrook (rode lijn) ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene ontwikkelingszone (lichtgroen).

7 CONCLUSIES

7.1 CONSEQUENTIES NATUURWETGEVING

Wet natuurbescherming – onderdeel soortenbescherming

- Binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep kunnen de volgende beschermde soorten voorkomen: broedvogels.
- Negatieve effecten kunnen worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen voorafgaand of tijdens de werkzaamheden. Deze zijn opgenomen in de volgende paragraaf.
- Indien de voorgestelde mitigerende maatregelen worden uitgevoerd, wordt overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb voorkomen.

Wet natuurbescherming – onderdeel gebiedsbescherming

- Natura 2000-gebied Veluwe ligt binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep. Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten. Verdere toetsing en vergunningverlening zijn niet nodig.

Natuurnetwerk Nederland

- De ingreeplocatie ligt gedeeltelijk binnen de begrenzing van het NNN. De ingreep is echter tijdelijk en kleinschalig van omvang, waardoor significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN op voorhand zijn uitgesloten.

7.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Broedvogels

- Om negatieve effecten ten aanzien van broedvogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen van aanwezige broedvogels. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als alternatief kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om de ingreeplocatie voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te maken voor vogels om er te broeden. Dit kan door het rooien van bomen en perkbeplanting en het zeer kort houden van overige vegetaties. Dergelijke maatregelen dienen uitsluitend voor het voorkómen van vestiging, niet voor het bestrijden van al aanwezige broedgevallen. Op deze wijze wordt voorkomen dat broedvogels gaan broeden op de ingreeplocatie, waarna werkzaamheden ook in het broedseizoen kunnen plaatsvinden.

7.3 AANBEVELINGEN

- Gebouwen op het GOS terrein zijn niet onderzocht; aangenomen is dat deze intact blijven. Mochten er toch werkzaamheden aan de gebouwen voorzien zijn, dan kan aanvullend onderzoek naar vleermuizen nodig zijn.
- Om de voorgestelde mitigerende maatregelen te borgen kunnen deze worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Uitvoering van de mitigerende maatregelen is nodig om overtreding van de Wnb te voorkomen.

7.4 SAMENVATTING

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van de resultaten van de quick scan. De kleuren geven aan of specifiek aandacht besteed moet worden aan de aanwezige natuurwaarden.

GROEN	: geen problemen, de werkzaamheden kunnen zonder meer worden uitgevoerd.
ORANJE	: attentie vereist: de werkzaamheden zijn gebonden aan een periode of wijze van uitvoer.
ROOD	: de werkzaamheden kunnen pas worden uitgevoerd na het treffen van mitigerende maatregelen.
PAARS	: voor uitvoering van de werkzaamheden is een ontheffing nodig.

NATUURWAARDEN	NEGATIEVE EFFECTEN ALS GEVOLG VAN DE INGREEP	MITIGERENDE MAATREGELEN	ONTHEFFING NODIG?
WNB: SOORTENBESCHERMING			
Vogels	Verstoring in broedseizoen	Werken buiten broedseizoen voor vogels (dat loopt van maart t/m juli), of mitigerende maatregelen treffen vóór aanvang broedseizoen	Nee
WNB: GEBIEDSBESCHERMING			
H9190 Oude eikenbossen	Geen	Uitlegstrook buiten begrenzing van habitattype leggen	Nee
NATUURNETWERK NEDERLAND			
Locatie ligt deels binnen NNN	Tijdelijke aantasting, maar deze is niet significant	Zelfde maatregelen als hierboven	Nee

7.5 VERVOLGONDERZOEK

Uit de quick scan is gebleken dat het verspreidingsbeeld van streng beschermde soorten op de ingreeplocatie en binnen de invloedssfeer van de voorgenomen ingreep actueel en volledig is. Vervolgonderzoek is niet nodig.

8 BRONNEN

- Nationale Databank Flora en Fauna, gegevensaanvraag augustus 2017.
- N.V. Nederlandse Gasunie, 2015. Gasunie Technische Standaard. Constructie Specifieke Grondzaken CSK-14-N. Natuuronderzoek. Versie 1, 15-06-2015.